

Biró Zsombor Aurél

Porcelán lakópark

Leülünk a drótkerítés tövébe. Csendes minden, fehér. Kezünkben gőzölgő tál, elolvad körülte a hó, ahogy letesszük. Kezünkben nyulacska, rángatózik, rúgkapál. A nemapánttól kaptuk. Néztük a szürke bundát a nappaliban a rács mögött, néztük a fekete pöttyszemet. A nemapánk megkérdezte, örülünk-e neki. *Nem*, feleltük. Lassan eresztjük a tálba, sistereg a forró víz. Visít. Mintha énekelne. A fekete pöttyszemét nézzük. Próbáljuk megérteni, miről énekel. Kihúzzuk a vízből, megvágjuk a bokáját, vörös lyukakat szakít a vér a hóba. Néhány rándulás, aztán kiürül a pöttyszem. Körbevágjuk a testet, lenyúzzuk róla a bundát, hártya csillog a rózsaszín húson. Letesszük a földre, betakarjuk hóval. Hazamegyünk. Otthon anyuka megkérdezi, hová lett a nyulacska. *Nem tudjuk*, feleljük. Ebéd után a nemapánk is megkérdezi. *Felvágtuk a hasát, és megettük a beleit*, feleljük. Este megkérdezik együtt, mi pedig megesküszünk, hogy fogalmunk sincs. Kiabálnak egymással, ezt álmodjuk éjszaka. Felriadunk az első fényre. Kibújunk az ágyból, kimászunk az ablakon, a drótkerítés tövéből elkotorjuk a havat. A nyulacska eltűnt. Sokáig töprengünk, vajon mi történhetett? Végül arra jutunk, hogy a test éjjel a rárakódó harmat üvegébe fagyott, aztán a nap sugarai elolvastották. Helyén csak egy szürke, szőrösomókkal teli pocsoló maradt, ami körül reggelre kinőtt a fű.

Ropog a hó a bakancsunk alatt, beleolvad a ködbe a leheletünk. Felfelé visz az út, fénylik a jég az ágakon. Az ösvény végén térdig süppedünk a hóban. Előttünk meredek emelkedő. *Megálljatok!* Mély, dübörgő hang. Egyből tudjuk, hogy kié. Reszketnek a fák, reszketünk mi is. Az emelkedő tetején hullámszik a köd. Sűrű, ragacsos szürkéség. Mintha egy ember lenne. Látjuk a lábát, látjuk a kezét. Csak az arca homályos. *Szeretek titeket, zúgja odafent. A csillagokat is lehozom nektek az égről, úgy szeretek!* Futunk fel a lejtőn, de egyre lassabbak vagyunk. Derékig merülünk a hóban. *Visszajövök hozzátok! Ha véget ér a tél, itt leszek!* Már mozdulni se tudunk. Alig látjuk őt a fáktól. De a szagát érezzük. Szúrós, fojtogató szaga van, facsarja az orrunkat. Amikor elhallgat, feltámad a szél. Rázza az ágakat, gyökereket csavar ki a földből. Viharrá kavarja a porhivat. Kúszik fel a hátunkon a hideg, kapaszkodunk egymásba. A köd teste megreped. Ropog, mint az üveg, ha rálépnek, aztán szétrobban ezer darabra. Akkor csend zuhan a fák közé. Szabadok vagyunk, könnyűek. Kiássuk magunkat a hóból, és megyünk tovább. Lány fényben ázik a hegytető. Itt nincsenek fák, itt nincs köd. Odalent látszik a lakópark, legódarabok a távoli fehérségben. Egy ház már kész, ott lakunk mi, a többi szürke kocka. Földkupacok, markolók, teherautók, mögöttük széles út, bányató. Nézzük a hideg tájat, egyszerre szívjuk be a levegőt. A lábunk előtt szilánkok hevernek a havon.

Anyuka, mondasz mesét? Ugrálunk egyik kockáról a másikra. A fehér kockák biztonságosak, de közöttük mély sötétség. Anyuka előttünk tolja a bevásárlókocsit. Levesz két tábla csokit a polcra, *melyiket akarjátok?* Az egyik fehér kocka szélén guggolunk. Egyensúlyozunk, nehogy beleessünk a sötétségbe. *Egye fene*, legyint anyuka. A kocsiba dobja mindkét csokit. *Ki van nyalva a seggetek, tudjátok, ugye? Károly előtt nem volt ám ilyen!* Anyuka megnyomkodja a mangókat, a legpuhábbba-

kat zacskóba teszi. *Nem ártana felfogni, micsoda mázlitok van, mert kitesz minket, az lesz a vége, meglátjátok. Aztán akkor hol leszünk, mi, homálykölykök? Zörögnek a kerekék. Ananász, hajfesték, tojás. Tudjátok mit? Lecsavarom nektek holnap a gázt, próbáljuk ki, mit sírtok vissza! Forralóval melegíteni a vizet, aztán körbepakolni lábasokkal az ágyat, hogy legalább a sarkot felfűtse a párolgás. Kipróbáljuk, jó lesz? Megáll a pénztárnál, megállunk mi is. Kipakol a szalagra. Egy fehér kockán állunk, ő térdig süllyed a sötétségben. A fejedben ragad valaki, hát Istenem, van ilyen. Ki kell törölni, kész. Hosszan néz minket. Üres a szeme, mint a nyulacskának, amikor megvágtuk. Azt hiszitek, csak nektek hiányzik?*

Víz csörgedezik a falakban, sötét van idelent. Fojtogató autószag. Szemben állunk egymással, csupasza a testünk. Ott, ahol ver a szívünk, vékony repedések látszanak a bőrünkön. Szétfutnak minden irányba. Le a hasunkon, fel a vállunkra. Ha benyúlunk a résekbe a bőr alá, kibuggyan a vér. Nem fáj, csak éget egy kicsit. Az arcnál kezdünk, lefelé haladunk. Ökölrel ütjük a torkunkat. A gyomrunkat, a térdünket. Egyetlen hang se csúszik ki a szánk. Megtépjük a hajunkat, belebökünk a szemünkbe, nagyot harapunk a karunkba. Némák vagyunk. Amíg nincs hang, nincs fájdalom. Ezt az emlékeinkből tudjuk. Az arcára nem emlékszünk, csak a mély, dübörgő hangjára. A mozdulataira nem, csak a szúrós szagára. Az érintésére se, csak a fájdalomra. Homályosak az emlékeink, de nem hagyjuk, hogy kifolyjanak a fejünkéből. Türelmesek vagyunk, emlékezünk, várunk és gyakorlunk. Tudjuk, ha egyszer véget ér a tél, ő visszatér hozzánk.

Felriadunk a csendre. Odakint elállt a vihar, felmászunk a párkányra, a redőny lécei közt nézzük a lábnymokat a havon. Az autóút felé vezetnek. Átbújunk a drótkerítés alatt, keresztülfutunk az úton. Elhagyjuk a plakátot, amire nagy betűkkel rá van írva, hogy *Egyedí, akárcsak Ön – új építésű ingatlanok a Porcelánlejtőn*. Végig a töltésen, a vonatsínnél balra. Jég borítja a bányatavat, fehérre fagyott a nádas a parton. A fához vezetnek a nyomok. Vastag a törzse, nem látni a tetejét, túlevelek helyett rozsdás szögek állnak ki az ágaiból. Nincs fenyőillata. Erős, szúrós szaga van. Felkapaszkodunk a törzsén. Egy ideig könnyű mászni, aztán ritkulnak az ágak. Hűvösödik a levegő, véresre szűrjük a tenyerünket a szögek. *Megálljatok!* Mély, dübörgő hang. Nem tudjuk, honnan jön. *Hallgassátok a Nap és a Hold meséjét!* Felettünk karnyújtásnyira az ég, alattunk fehér párna a táj. A bányató pocsolya, közepén halvány fény dereng. Mint-ha lámpa világítana a víz alatt. *A Nap és a Hold forrón szeretik egymást, mióta világ a világ. De mivel ritkán találkoznak, féltékenyek egymásra.* Megmozdul a fa. Rázkódik. Lengünk ide-oda, kúszik fel a hátunkon a hideg. *A Nap hajnalban kiharap egy darabot a Hold testéből, hogy szerelme megcsonkítva már ne kelljen senki másnak. A Hold bosszúból akkorát ver alkonyatkor egy kalapáccsal a Napra, hogy megreped a teste, és a darabjai szanaszét szóródnak az égen. Ezért látjuk kisebbnek estéről estére a Holdat, és ezért csillagos az éjszaka.* Recsegés, ropogás. Szorítjuk egymást, szorítjuk az ágot. Hullanak a földre a szögek, koppannak a fejünkön. *De semmi fájdalom nem tart örökké! A Hold meghízik, szép gömbölyű lesz a teste újból, a nap darabkáját pedig összegyűjti odafent. Csak egy-kettő csúszik ki a kezéből, ezek a földre zuhannak, és eltűnnek a folyók, tengerek mélyén. Hullócsillagok, így nevezzük őket.* Elengedjük a fát. Alattunk hó, felettünk sötétség. Sípól a fülünkben a szél. Fogjuk egymás kezét, összeszorítjuk a szemünket. Arra gondolunk, hogy bárcsak elkapna valaki.

A nemapánk leül a kád szélére. Émelyítő virágszag árad a testéből. Nyakig merülünk a vízben, nem láthatja meg a repedéseinket. Sokáig néz minket, bágyadt mosoly az arcán. *Nézzétek, fiúk, sóhajtja. Haragszotok rám, én megértem. Azt gondoljátok, hogy a világ igazságtalan. De az, hogy a körülmények ellenére egymásra találtunk édesanyátokkal, éppen azt igazolja, hogy van igazság.* Benyúl a vízbe, elsöpri a habot. Megfogja két ujjal a fütyinket. *Nem vagytok már olyan kicsik, használjátok az eszeteket! Tekintheettek valakire érvényes férfimintaként, aki bánt titeket? Még ha azt is állítja közben, hogy szeret. Szerethettek valakit, aki erőszakot alkalmaz, mert más nyelven nem ért?* Hátrahúzza a fütyinkön a bőrt. Erősen, hogy feszül. De mi meg se rezzenünk. Amíg nincs hang, nincs fájdalom. *Annak az embernek, aki olyan dolgokat tesz, amiket ő, nincs helye a világunkban. Ezért bezárják. Rácsok mögé, falak közé. Ez ilyen egyszerű. És így helyes.* Lassan körbedörzsöli a fütyinket a mutatóujjával. *Én nem fogok olyat kérni tőletek, amit magamtól nem várok el. Ételt adok nektek, ruhát, ágyat. Cserébe csupán annyit szeretnék tőletek, hogy működjetek együtt velem.* Elenged minket. Megmossa az ujjait, megtörli a kezét. *Nem fájt, ugye?, mosolyog.* Nem mozdulunk, nem felelünk. Majd neked fog fájni, erre gondolunk. Majd neked fog fájni, ha véget ér a tél. *Muszáj meghúzkodni néha, leszedni a túró, máskülönben lenő, és mehetünk a doktorbácsihoz. Az ajtóhoz lép, kinyitja. Tudjátok, mit csinál vele a doktorbácsi? Ránk kacsint. Levágja róla a bőrt egy szikével.*

Felriadunk a csendre. Felmászunk a párkányra, kinézünk a redőny lécei közt. Bakancsnyomok a havon. Az építkezés felé vezetnek. Átbújunk a drótkerítés alatt, hideg szél söpör végig a földkupacok között. Gödrök, kordonok, lámpafény. A nyomok véget érnek az egyik épületnél. A bejárat előtt lépcső, óvatosan szedjük a jeges fokokat. Aztán hirtelen kifehéredik az éjszaka. Szúr a fény. *Nem takarodtok innét, koszos cigányok!* Kapaszkodunk egymásba. Egy alakot látunk a lépcső tetején. Sárga mellény, kopasz fej. A kezében tartja a fényt, az arca helyén lapos bőr feszül. Se szem, se orr, se száj. *A szart is kiverem belőletek!* Remeg a föld. Mintha odalentről szólna a hangja. Rohanunk a csúszós havon, követ minket a fény. *Fussatok csak, fussatok, hogy pusztulna ki a rézbőrű fajtátok!* A drótkerítésnél megállunk. Köpködjük a levegőt, a csomós nyálat. Visszanézünk a rácson át. Az alak felkiált. Puffan a fény a havon. Elporlad a feje, szétmállik a válla, a hasa, a lába. Pislogunk, és már nincs sehol. A darabjait szétszórja a szél, beleszáll a szánkba a por. Még másnap reggel is érezzük a hamu ízét.

Az ajtó alatt kiszivárog a fény. Anyuka nyöszörög, a nemapánk liheg. *Jó?,* sutogja. *Jó,* feleli anyuka. Türelmesek vagyunk, várunk, hallgatunk. *Jézusisten!,* kiáltja a nemapánk, amikor kinyitja az ajtót. *Ne ijesztgessetek, légy szíves!* Dudorodnak a csontok a bőre alatt, ki akarnak szakadni a satnya testből. Nádszál lábain kockás gatyá. Néha kilopunk egyet a fiókjából, és elégetjük. Olyankor kiabálnak egymással, mi pedig vigyorgunk. Anyuka kijön az ajtóhoz. Felkap minket a hóna alá. Nevetünk, a melléhez dörgöljük a fejünket. Lógatjuk a lábunkat a konyhaszékről. Lábast vesz, tejet önt, felteszi a tűzre. *Ezt megisszátok, aztán le lehet mára kopni énrólam, egy perc nyugta nincs az embernek, az egyik baszni akar, a másik kettő kakaót, Istenem segíts, mi lesz velünk?* Ma délután sírt. Zörögtek az edények, surrogott a szivacs, de mi hallottuk. Úgy gondoljuk, azért sírt, mert egyedül van. Mi nem tudjuk, az milyen. *Anyuka,* mondjuk halkán. *Azt szeretnék kérdezni, hogy mi az a rézbőrű?* Nyitja

a szekrényt, csattan a bögre az asztalon. A sárga bögre, ami egy nagy fej. Micimackó feje. *Megint bebambultatok a tablet elé, mi, homálykölyök?* A bögre fülén apró mézesbödön, azt nézi Micimackó. Azt nézzük mi is. *A rézbőrű, az az indián. A Winnetou.* Anyuka leveszi a lábast a tűzről. Csorog a forró tej Micimackó fejébe. *Anyuka, mondjuk halkan. Mi cigányok vagyunk?* Megrándul a levegőben a lábas. *Ezt honnan veszitek? Mondta rátok valaki?* Anyuka félreönti a tejet. *Bassza meg.* Rongyot fog, felrántja az abroszt, letörli az asztalt. *Nem vagyunk azok, ti már nem vagytok, meg se halljátok, ha mondják, értve vagyok?* Dörzsöli az asztalt, pedig már nincs is rajta tej. *És most már több kérdés nincs, mert pofán lesztek nyomva, de tényleg!* Micimackó mosolyog. Anyuka nem néz ránk, anyuka a havat nézi az ablakon át. Szorítja a rongyot, csöpög vissza belőle a tej az abroszra.

Felfeszítjük a nemapánk kocsiján a tanksapkát. Csövet dugunk a lyukba, kiszívjuk a benzint egy palackba. Alkohol keverünk hozzá. Kimegyünk éjszaka a bányatóhoz. A jégnek préseljük az arcunkat, nézzük a mélyből felderengő fényt. Rozsdás szögeket szórunk a palackba. Meztelencsigákat az útról. Néhány darab füstölő jeget. Letesszük a tó közepére, és rácsavarjuk a kupakot. Rohanunk a fatörzs mögé. Az eget nézzük, a csillagokat odafent. Elképzeljük, ahogy a Hold darabokra töri a Napot. Megrepszti a csendet a robbanás. Fellobban a láng a tavon, repülnek a szögek. Odasietünk a lyukhoz. Örvénylik a víz, olyan sötét, mint a sötétség a fehér kockák között. Levetjük a ruhánkat, és beleugrunk. Kiszakad belőlünk a levegő. Tempózzunk le, a fény irányába. Erősödik a világosság. Tisztul a víz, és melegszik, már látjuk az égről lezuhant csillagot. Kitapintjuk az iszapban. Elrugaszkodunk a tó fenekéről, visszafagyott a fejünk felett a jég, de átütjük a vékony hártát. Nagyot kortyolunk a levegőből. Vág a szél, éget a hó, magunkhoz szorítjuk egymást. Lemossuk a kőről az iszapot. Mint egy toboz, akkora. A színe sárga, göcsörtös a felülete. Könnyű, tompa fénye szétterül a jégen. Alig érezhetően lüktet, lassan felveszi a mi lüktetésünk ritmusát.

Dörög az ég. Veri az eső a latyakos, vékonyodó havat. Az ablakban ülünk, mellettünk zúg a tévé. Anyuka és a nemapánk pitét eszik a kanapén. Koppan valami az előszobában. Egy kivágódó ajtó hangja. Anyuka felugrik, elcsúfítja az arcát a réműlet. A nemapánk bután néz. Ő még nem érti. De mi már vigyorgunk. Vigyorgunk, hiszen itt a tavasz. Először az árnyéka tűnik fel a parkettán. Le kell hajolnia, olyan magas. Bakancsát sár borítja, szakállából csöpög a víz. A szeme formája, mint a miénk. Megáll a küszöbön, mélyet szív a süteményszagból. Körbejár a tekintete. Plazmatévé, légkondi, festmény a falon. Mindent jól megnéz. *Nem voltál olcsó, babám,* mondja mély, dübörgő hangon. Leugrunk a párkányról, odaszaladunk hozzá. Nem mond semmit, csak kipréseli belőlünk a levegőt. Magunkhoz szorítjuk, és akkor megszűnik a világ. Mélyet szívunk a szűrős szagból. Arra gondolunk, hátha többet már nem enged el sose. De akkor el is enged. Odalép anyukához, a szemében szomorúság. *Biztos ez?* Anyuka szája megremeg. Nem értjük, mi a baj. Nem értjük, miért nem ölelik meg egymást. *Apa, apa!* kiáltjuk. Elővesszük a zsebünkből a csillagot. *Apa, apa, idenezz!* Ő ránk pillant. *Kuss legyen!* mondja. Megrántjuk a kabátját, belekapaszkodunk az övébe. *Apa, apa, lehoztuk neked! Az égről, ide, le!* Nagyot csattan a keze az arcunkon. *Azt mondtam, kuss!* Felkiáltunk, pedig sokat gyakoroltuk ezt. Koppanunk a parkettán, lüktet a fájdalom. A csillag kicsúszik a kezünkből. Begurul a sarokba, pislákol egyet, aztán kialszik. Anyuka sikít. *Ne nyúlj hozzájuk, te mocsok!* A nemapánk feláll a kanapéről.

Tesz egy bizonytalan lépést előre. *Távozzon innen*, mondja. Apánk arcán széles vigyor. Bólint. *Többre tartottalak ennél*, mondja anyukának, és leguggol mellénk. Sárgák a fogai. *Melyikőtök jön velem?* Látjuk a száját, ahogy mozog. Halljuk a hangját is. De nem értjük, amit mond. Anyuka arcán csíkokat húznak a könnyek. Apánk vállat von. *Hát jó.* Megfogja a karunkat. Erősen fogja, de csak az egyikünk érzi a szorítását. Felállunk, ülve maradunk. Lépkedünk apánk mellett a jeges járdán. Fogjuk anyuka kezét az előszobában. Beülünk az autóba. Futunk az autó után a betonon. Megreccsen a testünk, végigszalad rajtunk a repedés. Szilánkjaink szétszóródnak az olvadó havon.

